

Ticaret Bakanlığı tarafından 30 Nisan 2024 tarihinde “Kanatlı Et Sektöründe Et İhracatının Sınırlandırılması” kararının gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde, beyaz et tüketimi son yıllarda artmaktadır. 2023 yılında, kişi başına düşen tüketim miktarı 24 kilogramdır. Özellikle hayvansal protein açısından, beyaz et önemli bir gıda ve sağlıklı beslenmenin en önemli ürünlerindedir. Türkiye, beyaz et üretiminde dünyada ilk 10’a ve İhracatta ise dünyada ilk 7 içerisinde girmektedir.

Ülkemizde, beyaz et sektörü, son yirmi yılda sürekli büyümüş ve 2023 yılında 2,4 milyon ton üretim yapmıştır. Beyaz et sektörü, yıllık 5,5 milyar dolar ciroya sahiptir. 3 milyona yakın kişi direk ya da dolaylı olarak yaşamını sürdürmektedir. Son yıllarda döviz artışına paralel olarak, üretimde hammadde, enerji, nakliye vb. gibi fiyatlar sürekli artmıştır.

Ülke içerisinde finansman kaynaklarının maliyetleri yüksektir. İhracata giden ürünlerden gelen döviz ile ithal ürünlere finansman sağlanmaktadır. İhracat kısıtlaması ile bu kaynaktan mahrum kalacak sektör, yüksek maliyet ile borçlanacaktır. Kısa vadede fiyatlar düşse bile orta vadede maliyet artacağı için fiyatlar tekrar artma eğilimine girecektir. İhracata gitmeyen miktar ise stok artışına neden olacaktır. Bu durum, tavuk etinin dondurma maliyetlerini arttırıp, yine orta vadede fiyatlara yansiyabilecektir.

Beyaz et sektörü ülkemizde stratejik bir sektördür. Kırmızı et fiyatlarının son bir yılda %110 artması beyaz ete talebi doğal olarak arttırmıştır. Beyaz ette fiyat artışı son bir yılda %200-300 değil TÜİK rakamlarına göre %74’dür. Son yirmi yılda ihracatını sürekli arttıran sektör, 2022 yılında 604.000 ton, 2023 yılında üretim maliyetlerindeki artış ve dış pazarın daha ucuza ürün bulması gibi sebeplerle 425.000 tona düşmüş ve bu gidişle 2024 yılında daha da düşecektir. Senenin ilk aylarında yapılan ihracata ilaveten getirilen 80.000 ton ihracat sınırlaması ile maksimum 220.000 ton ihracat yapılabilinecektir. Bu karar değiştirilmezse 1 milyar dolara yakın ihracat yapan sektör, pazarlarını yitirecektir. Tavuk etinin fiyatı, ihracat kısıtlaması ile önlenemez. Tam tersine tavuk etinin üretiminin arttırılması için çalışma yapmak gerekmektedir. Örneğin; kümes yapımının teşvik edilmesi, GAP projesinin bitirilerek mısır, soya fasulyesinin üretiminin arttırılması ve üreticilerin desteklenmesi gerekir. Beyaz et üretimi aynı zamanda sosyal bir projedir. Üretim köyde yapıldığı için kente göçü engellemekte ve üreticiler sosyal güvenlik sistemiyle kayıt altına alınmaktadır.

Ticaret Bakanlığının 30 Nisan 2024 tarihinde aldığı kararın yeniden gözden geçirilmesinde yarar olduğu kanaatindeyiz.

Kamuoyuna duyurulur.

Dr. Gülay Ertürk
Veteriner Hekimler Derneği
Genel Başkanı